

ESQUEMA LITERATURA LLATINA. ELS GÈNERES LITERARIS.

Consideracions generals.

- Considerem la data del 753 aC com la data d'inici del seu desenvolupament històric, però no és fins cinc segles més tard quan apareixen les primeres obres escrites en llatí que mereixin qualificatiu de literatura.
- És essencial constatar com determinen l'inici i el desenvolupament literari de Roma, el contacte i la influència de la cultura grega, sobretot de la seva literatura. La literatura romana és la prova més evident de la profunda influència de l'hel·lenisme en la societat romana: des del seu origen i el seu desenvolupament posterior la literatura romana no és més que la recreació reverencial de les produccions literàries gregues.
- Els romans romanitzaven els elements aliens a la seva manera de fer o d'entendre les coses, i els anaven dotant de pragmatisme i de sentit nacional. La seva força com a nació, basada en una enorme capacitat jurídica, política i militar, els permetia assumir el bagatge cultural d'altres pobles sense perdre la seva idiosincràcia.

Períodes de la literatura latina.

Època	Gèneres	Autors
Orígens. Fins a la 1 ^a guerra púnica 241 aC	Caràcter preliterari. Vers: <i>Carmina</i> de tipus religiós o de caràcter profà (<i>elogia</i> en honor als morts, o <i>convivalia</i> en els banquets: dedicats a victòries) Prosa: Llei de les XII taules (450 aC)	Api Claudi el Cec (finals segle IV aC)
Arcaica. Del 241 aC fins a la guerra social 88 aC	Poesia Èpica i Dramàtica. Adaptacions d'obres èpiques i dramàtiques gregues al llatí. Destaca la versió de <i>l'Odissea</i> al llatí.	Livi Andrònic (III aC)
	Poesia Dramàtica. Tragèdies i Comèdies. D'inspiració grega. Poesia Èpica Gènere que explica en vers les gestes d'un heroi passat o la tradició cultural d'un país. <i>Poenicum Bellum</i> . Inici de l'èpica nacional.	Gneu Nevi (III aC)

	Poesia dramàtica: Comèdia. <i>Fabulae Palliatae</i> (comèdies romanes d'argument i personatges grecs. <i>Comoediae motoriae</i> : esbojarrades)	Plaute (III-II aC) Màxim representant de la comèdia.
	Poesia dramàtica i poesia satírica. Poesia èpica: <i>Annales</i> Protegit de Cató i després dels Escipions.	Quint Enni (III-II aC) Introduïdor de l'hel·lenisme.
	Historiografia. <i>De agri cultura</i> . La prosa més antiga conservada <i>Origines</i> : Set llibres d'història	M. Porci Cató (III-II aC) Prototip del romà tradicional (<i>mos maiorum</i>)
	Poesia dramàtica. Comèdia. <i>Fabulae Palliatae</i> comèdies romanes d'argument i personatges grecs. (Comèdia moralitzant i <i>stataria</i> : sense acció)	Terenci (II aC)
	Poesia dramàtica. Tragèdia. Dues eren <i>Fabulae Praetexta</i> comèdies d'argument i personatges romans.	Luci Acci (II-I aC)
	Poesia Satírica. Gènere genuí llatí. Obres que ataquen les classes dirigents, luxe, excessos...	Lucili (II aC)
Clàssica. Del 88 aC a la mort d'August 14 dC	Poesia Lírica (expressa sentiments, defuig dels gèneres llatins: drama, èpica i sàtira, i proposa obres curtes, delicades i personals: <i>brevia carmina</i> . Segueix model grec). <i>Catulli Carmina</i> .	Catul (I aC 87-54 aC) Poeta del cercle alexandrin: <i>poetae novi</i>
	Prosista. Obra extensa i variada. Autor partidari de Pompeu. Cèsar el nomenà director de la 1 ^a biblioteca pública de Roma.	Varró (I aC)
	Prosa: ORATÒRIA. Participà en els fets del final de la República. Discursos: <i>Filípiques, Catilinàries, Verrines...</i> Tractats: <i>La República, Les Lleis, De l'orador...</i> Epístoles.	Ciceró (I aC 146-43 aC) Orador, polític i filòsof.
	Prosa: HISTORIOGRAFIA. <i>Commentarii de bello Gallico</i> i <i>Commentarii de bello civili</i> . Obres que justifiquen la seva	Cèsar (I aC 101-44 aC)

	activitat política i militar, i que volen mostrar els seus èxits. Polític i militar més important de la seva època, del partit popular. Dictador. morí els <u>Idus de Març</u>	
	Prosa. Monografia Històrica. Fa una denúncia de la corrupció de la classe política. <i>De coniuratione Catilinae</i> <i>De bello Iugurthino</i>	Sal·lusti (I aC 87-35 aC) Participà en el partit popular.
	Prosa: HISTORIOGRAFIA. <u><i>Pax Augusta.</i></u> <i>Ab urbe condita.</i> (Cant a les virtuts nacionals). Destaca la qualitat literària; valor històric discutible. Objectiu: Engrandir la glòria de Roma.	Tit Livi (I aC 60aC-17 dC) Màxim historiador. Cercle Mecenes
	Poesia ÈPICA. <u><i>Pax Augusta.</i></u> <i>Eneida.</i> (hexàmetres dactílics) Pastoril/bucòlica: <i>Bucòliques (Èglogues)</i> Didàctica: <i>Geòrgiques.</i>	Virgili (I aC 70-19 aC) Cercle Mecenes
	Poesia Lírica. Poesia dels sentiments i últim gènere que es desenvolupa a la literatura llatina. <i>Odes, Carmen Saeculare</i> (poema encarregat per August). Satírica. Poesia inventiva, de crítica mordaç: <i>Epistoles i Èpodes</i>	Horaci (I aC 65-8 aC) Cercle Mecenes Tòpics literaris
	Poesia Elegíaca. Poesia sentimental passional i subjectiva que quasi sempre tracta temes de l'amor. Escriví dos llibres d'elegies de temes diversos. Dístic elegíac (2 vers: hexàmetre-pentametre)	Tibul (I aC 50-18 aC) Cercle de Messala
	Poesia Elegíaca. Escriví diversos llibres d'elegies al seu amor Cíntia.	Properci (I aC 49-15 aC) Cercle Mecenes
	Poesia Elegíaca Amorosa: <i>Amores, Heroidas, Ars Amatoria, Tristia, Epistulae ex Ponto</i> Poesia Èpica-Didàctica-mitològica <i>Metamorfosis.</i>	Ovidi (I aC 43 aC-18 dC) Cercle de Messala Desterrat a Tomis